Социялістичний Провідник.

Домініяльний Екзекутивний Комітет Социялістичної Партиї Канади.

Адрес секретара: D. G. McKenzie, Box 1688, Vancouver, B C

Центральний Заряд Федерациї У. С. Д.

Головний секретар Федерациї т. М. С. Фербей, Hillcrest Alta. Фінансовий секретар т. Йосиф Сенюк 443 Kinistino ave. Edmonton Alta. Касиер т. Іван Гумен, Edmonton. Відпоручні члени Центрального Заряду: т. В. Скорейко Box. 79, Coleman Alta т. Н. Д. Ткачук Canmore Alta. т. Г. Топольніцкий Edmonton, т. С. Фодчук Edmonton.

Віддїл Ф. У. С. Д. в Едмонтоні Адрес секр. фін. А. Костинюк, Box 902, Edmonton, Alta.

Віддїл Ф. У. С. Д. в Венкувер. Адрес фін. секр. Т. Богонос Box 482 Vancouver, B C

Віддїл Ф. У. С. Д. в Гілкрест. Адрес секр. фін. С. Сандулак, **Hillcrest Alta.**

Віддїл Ф. У. С. Д. в Нанаймо. Адрес секр. фін. М. Фербей **Box 850, Nanaimo, B. C.**

Віддїл Ф. У. С. Д. в Ліль Адрес секр. фін. И. Пантелюк, Box 44, Lille, Alta.

Віддїл Ф. У. С. Д. в Ланук адрес: П. Тересько **Lanuke, Alta.**

Віддїл Ф. У. С. Д. в Ледбрідж Адрес секр. Виростек **Box 552. Lethdridge Alta.**

Віддїл Ф. У. С. . в Колман Адрес **Box 79. Coleman Alta.**

Віддїл Ф. У. С. Д. в Кардіф Адрес секр. фін. Ол. Кравісевич **Cardiff, Alta.**

Від. Ф. У.С. Д. в Кенмор Адр. **Box. 274. Canmore. Alta** Н. Д. Ткачук. Секр.

Віддїл Ф. У. С. Д. в Кальгари Адрес Box 570 Calgary, Alta.

ЧИТАЙТЕ СОЦИЯЛІСТИЧНІ ЧАСОПИСИ

ЗЕМЛЯ І ВОЛЯ орган української социял-демократиї В Галичині. Виходить що тижня. Передплата 2 дол. на рік. Адреса: Земля і Воля ул. Собіского ч. 3 Lemberg, Austria

WESTERN CLARION Виходить що тижня. Предплата $ 1 річно. Адрес: Western Clarion 165 Hastings St Vancouver B. C.

Logans Employment Agency Ltd. 648 Firsth Str. Edmonton Ми можемо Вам дати ліпше занятє чим іньше бюро в місті.

ПОЖИЧКА ГРОШИЙ На фарми і міскі реальности **BOYLE PARLEE CO** АДВОКАТИ НОТАРІ Gariepy Block EDMONTON · ALTA Phone 1135

The Edmonton House Furnishing Co. 442 Jasper ave. East. Ми маємо штор з убранєм, черевиками, Ріжного рода меблї в нас можна дістати за найтаньшу ціну, за що ми вам ручимо. Також меблї можна дістати на кредит. Говоримо по руски. Ріжного рода jewellrs.

ДРУКАРНЯ „НОВОЇ ГРОМАДИ" Приймає всякі роботи з обсягу друкарства в українській, польській, англїйській і німецкій мові. Посїдаючи три друкарскі машини гонені двома електричними моторами є наша друкарня в можности виконати всякі порученї єї роботи точно, скоро і по умірковавих цінах. Адрес: **NOWA HROMADA 443 KINISTINO AVE. EDMONTON, ALTA PHONE 4613**

РЕДАКЦІЯ ЗА ОГОЛОШЕНЯ НЕ ВІДПОВІДАЄ

ПОЗІР! ПОЗІР! Поручаю ласкавій увазї нашої публики свою знамениту торговлю мішаних товарів. У мене можна дістати смачні і танї обіди. Для прихідних вигідний і спокійний нічлїг! Хто хоче купити або продати корисно землю або лоти, служу доброю радою даю совістні інформациї Не забудьте при нагоді скористати! **W. FERBY 1134 KINISTNO EDMONTON ALBERTA**

ALBERTA REAL ESTATE CO. EDMONTON ALBERTA

Чи Ви чули про Едмонтон? думаємо, що чули тай про гроші, як люди заробляють на логах. Се не жарт а правда от Вам оден виняток покажемо. Лота була куплена послїдної осени за $ 6.000 а тепер продана за $ 15,000, то файний заробок правда? А що Ви робите, голї! Ви чекати лалї. Чи возьмети ся і Ви, щоби гроші робили гроші? А се дуже легко можна кождому зробити, як лиш купить лоту в Едмонтоні. Едмонтон буде одним, з найбільших міст в Канадї, се вже певне, бо зелізні колеї сами потрафять збудувати великий Едмонтон, а пугле, а тартаки а Пекінг Гавзи і другі фабрики, отож видите що будучність запевнена Едмонтонови. Ми маємо ще кілька лотів дуже таних бо лиш $ 150 за оден, всего $ 50 готівкою а решта по $ 25 що три місяці, 8 процент на рік то скоріт він підуть в гору. Сї лоти 33X147·5 пів милї від міста і G. T. P. R. ярдів і шапів так звані Rosslyn.

Отож хто хоче купити лоти або хату денебудь в Едмонтоні або фарму то зверніть ся до нас а ми з охотов послужимо, так само ті що мають на продаж просимо подати опис і ціну з виплатом докладно. Пишіть і гроші посилайте на адресу.

ALBERTA REAL ESTATE CO. 536. KINISTINO AVE. EDMONTON ALTA

ШИРІТЬ НОВУ ГРОМАДУ! ПЕРЕДАВАЙТЕ ЇЇ З РУК ДО РУК ВІД ХАТИ ДО ХАТИ! ТОВАРИШІ ВІД ВАС ЗАЛЕЖИТЬ, ЩОБИ ОНА НА ДРУГИЙ РІК СТАЛА ДНЕВНИКОМ!

Jackson Bros. Досвідчені годинникарі і ювілери. Мають на складі найліпші годинники, золоті перстені, хрести і хрестики. Виробляють позволення на женитьбу! 303, Jasper Ave, Edmonton, Alta.

Як хочете доброго пива, вина або горівки, то звертайтесь до **Capital Wine & Spirit Co. Lim. 127. Jasper ave, Phone 1250 Edmonton W.O.Viggar, manager**

Роботи! Як хочете доброї роботи і доброї платни, то звертайтесь до **Capital Employment Office 894** Перша улиця Едмонтон.

ОДИНОКА РУСКА ТОРГОВЛЯ МІШАНИХ ТОВАРІВ М. КУЦІНСЬКОГО 532 Kinistino Ave. EDMONTON ДОБРІ ТОВАРИ СКОРА ОБСЛУГА І НАЙНИЗШІ ЦІНИ. ЯК НЕ ВІРИТЕ ТО ПРИЙДІТЬ І ПЕРЕКОНАЙТЕСЬ

SHORT, CROSS, BIGGAR & COWAN, Вп. П. П. Шорт, К. С.; Гон. С. В. Крос; О М. Біггар; Гектор Кован адвокати, солїцітори і нотарі поручають свою Канцелярію в будинку **Merchant Bank.** Виробляють грошеві пожички.

Карло Кавцкий.

Від ремесла до Капіталізму.

(Продовжене.)

Всюди знаходимо зменшене ся тих рільничих підприємств, котрі ведучи відрубну господарку, є незавнсимі від капіталу. А знов система винаредовування і обтяжуване господарем гіпотечними довгами (морґеч) зростає. В Німеччині зросли ґрунтові довги в протягу десять літ (від 1886-1895) о 23 мілїарди марок. Число арендованих господарів що виносило в 1882 р. 2,322,899, зросло в 1895р. на 2.607,210, тоє о 284 311 більше.

В кінци ми бачимо, що число населення, котре посьвячує ся рільництву, рівнож зменьшає ся. В 1882р. було в Німеччині 18.704.038 осїб. котрі були заняті при рільничій господарці. Се число зменьшило ся в 1895р. на 17.815,187, то є майже оден мілїон.

Однак далеко більше як в рільництві говорить зменшене ся дрібних підприємств в індустриї. Ту оно є безвзглядним.

Статистика індустриальних (промислових) підприємств в Німеччині.

Величина підприємства відповідно до числа занятих в нїй робітників	1882 р. число підпр.	1895 р. число підпр.	зріст або зменшене
Дрібні (1 - 5 робітників)	2.175,859	1.987,572	змн.об.8%
Середні 6-50 робітників	85,001	139,459	зрст 64,1,,
Вел. (понад 50 роб.	9,481	17,941	зр.о 89.3,,

В часі межи 1882 а 1895р. зросло число населення в Німеччині о 14.5 процент. Число робітників занятих в дрібних індустриальних підприємствах виносило в 1882р. еще більше як половину (59 проц.) з цілого числа індустриальних робітників то є 4. 335,822 на 7. 340,789. Але вже в 1895р. се число впало на 46.5 проц. (4.770,669 на 10.269, 269). А в протягу того самого часу число робітників працюючих в великих індустриальних закладах подвоїло ся. З росло з 1.613.247 на 3.044,267.

А тоді ще німецкий капіталїзм був еще „молоденький" для того ті цифри показуючі невтілене зменшене ся дрібних підприємств тим більше замітні.

То буде ліпше видко на примірі. Уже в сорокових роках вісїмнайцятого століття машинові ткальнї а передовсїм англїйскі ткальні заводи, побили дрібним ткацким підприємствам таку сильну конкуренцию, що нужда серед ткачів війшла в приповідку і допровадила до ткацких бунтів. Мимо того як виказує статистика еще в 1882р. було в Німеччині в дрібних ткацких підприємствах (1 - 5 робітників) занятих більше як половина в сїх ткацких робітників, бо еще 285,444 на 491,796. Але ніхто тоді не твердив, щоби для ткацких ремісників були добрі виглядн. Упадок ручного ткацтва був неминучий, всї се видїли. В Англії уже давно послїдний ткач умер з голоду. Так само упадає ручне ткацтво в Німеччині. Число осїб занятих в дрібних ткацких закладах зменшило ся з 285 444 в 1882р. на 156,242 в 1895р. Коли еще нинї трохи ткачів-ремісників держить ся то се не сьвідчить о тім, будьтоби ручне ткацтво могло успішно конкурувати з великими закладами, але о тім що ткачі є спосібні до довгого невілєного конаня з голоду.

Цілковитий упадок дрібної індустриї не є першим але послїдним актом трагедії затитулованої „Упадок дрібних підприємств". Першим наслїдком конкуренциї з капіталїстичною продукцию є се, що ремісник приносить в жертву те все, що призбирав він сам чи дістав в спадщині від батьків. Дрібний промисловець жие дуже бідно.

Щоби піднести ся з свого убожества він мусить більше працювати. Єго години праці затягають ся аж до пізна в ночи. Жінка і дїти мусять також при роботї помагати. На місце дорослих робітників мусять наймати недоростків, котрі працюють за меншу платню, і їх число надзвичайно зростає. А підчас коли години праці щораз збільшають ся і треба гарувати з хоробливим поспіхом без відпочинку, пожива стає що раз більше скупа, і видатки на утримане дому і одіня, що раз мусять бути обкроювані. Те все змалими відмінами можна віднести також до мужика працюючого на малім господарстві.

(Дальше буде)

ПЕРЕДПЛАТА виносить для Канади і Злучених Держав: На цілий рік 2 доляри. На пів року: 1 доляр. Для Европи: В Австриї: 10 корон. В Росиї: 5 рублів. В Німеччині: 10 марок. ПИШІТЬ НА АДРЕС: Nowa Hromada EDMONTON ALTA. KINISTINO Ave. 443.

НОВА ГРОМАДА
NEW SOCIETY

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ОРҐАН ФЕДЕРАЦИЇ УКРАЇНЬСКОЇ СОЦИЯЛ-ДЕМОКРАТИЇ, В АМЕРИЦІ

ВИХОДИТЬ ЩО ТИЖНЯ В ЕДМОНТОНІ КАНАДА

НОВА ГРОМАДА Центральний орган Федерациї української Социял-демократиї виходить що тижня в Едмонтоні під контролею Центрального Заряду Федерациї.

Редактор Роман Кремар.

Адрес: NOWA HROMADA EDMONTON ALTA KINISTINO AVE. 443 SUBSCRIPTION: $ 2 PER YEAR Phone 4613

РІК I. Ч. 19. 30. ЧЕРВНЯ. 1911 EDMONTON JUNE 30. 1911 VOL.I. No. 19.

Най жиє Социялістична Партия Канади, одна нероздільна!

Домініяльний Екзекутивний Комітет Социялістичної Партиї Канади принияв на засїданю в дня 12 Червня с. р. всї домаганя поставлені Маєвим Зїздом нашої Федерациї і ухвалив приняти нашу орґанізацию до **Socialist Party of Canada.** Western Clarion з дня 17. Червня подає условія з єднаня ся, які за для їх великої ваги подаємо повнеше в англїйскім оріґіналї і в українськім перекладі:

THE UKRAINIAN SOCIALIST FEDERATION.

The following are the terms for affiliation with the S. P. of C. proposed by the Ukrainian Socialist Federation:--

(1.) The Federation is to be an autonomous part of the S. P. of C.

(2.) The Federation is to take out a charter in the S. P. of C.

(3.) The Federation to issue charters in English and Ukrainian to Ukrainian Locals.

(4.) The Federation Buttons and designs to be the same as those of the S. P. of C.

(5.) The Federation Executive to pay to the Dominion Executive, 25 per cent of the dues it receives.

(6.) The Federation to use the supply of stamps it has had printed until the stock is exhausted (paying the 25 per cent, in the meantime nevertheless).

(7.) Members of the Federation Locals to have the same rights and privileges as other members of the S. P. of C.

(8.) If possible, the Federation shall have one member upon the Dominion Executive.

(9.) The Federation affirms the programe and tactics of the S. P. of C. in general.

(The above proposals come from a convention of Ukrainian Locals which have broken with the "Social Democratic Party and its reformist tactics into which they had been led. They now desire to join with the S. P. of C. They have under taken the publication of a paper and aim to carry on Socialist propaganda among people speaking their tongue. The Dominion Executive Comittee considers that their proposed affiliation should be facilitated and proposes, if no protest is entered within thirty days, to grant them a charter, it being of course, clearly understood that their membership pledge and charter applications shall be in the same terms as those of the S. P. of C.

(Переклад:)

Українська Социялістична Федерация поставила слідуючі условія злученя ся з S. P. of C.

1.) Федерация буде автономічною частиною S. P. of C.

2) Федерация дістане від S. P. of C. оден чартер.

3.) Федерация буде видавати Україньским Віддїлам свої чартери в англїйскій і українській мові.

4.) Федерация буде уживати таких самих взірних віданак, що S. P. of C.

5.) Центральний Заряд Федерациї буде платити Домініяльній Екзекутиві 25 процент уплаченого податку.

6.) Федерация буде уживати своїх стемпів які зістали надруковані, аж доки запас не вичерпає ся.

7.) Члени Віддїлів Федерациї будуть мати ті самі права і привілеї що иньші члени S. P. of C.

8.) По можности Федерация буде мати одного члена в Домініяльнім Екзекутивнім Комітеті.

9.) Програма і тактика Федерациї буде та сама, що в S. P. of C.

До повисших точок додає Домініяльний Екз. Ком. слідуючу замітку:

„Повисші пропозициї зістали поставлені Зїздом Україньских Віддїлів, котрі зірвали з так званою „Социял-Демократиєю" і єї реформістичною тактикою, до котрої зістали затягнені. Они почали тепер видавати свою часопись і старають ся ширити социялістичну пропаґанду межи Українським народом. Домініяльний Екзекутивний Комітет бажає, щоби запропоноване з їх сторони зєднане ся зістало їм улекшене, і пропонує видати їм чартер, если до 30 днів не буде протесту і то на тих самих условіях, як се принято в S. P. of C.

Повисшой документ сьвідчить найлїпше, як прихильно відносить ся Домініяльний Екзекутивний Комітет до нашої орґанізациї, і яких „чесних" штучок вживали звісні люди на перших Зїздї Федерациї в мовляючи в делеґатів, що S. P. of C. не лиш не хоче признати нашій Федерациї автономії, але взагалї не хоче узнавати жадної Федерациї.

Купуйте Конституциї Федерациї!

Обовязком кождого товариша обзнакомитись з конституциями орґанізациї до котрої належить!

Конституциї продають ся по 25ц. за примірник. Гроші на конституциї належить посилати на руки фінансового секретаря т. Йосифа Сенюка 443. Kinistino ave. Edmonton Alta.

Заступниками „Нової Громади" управненими до збираня передплати і шейрів є слідуючі Товариші:
Гіллкрест т. С. Сандулак.
Госмер т. Іван Кован.
Колман т. Василь Скорейко.
Летбрідж т. Третфулл.
Кенмор т. Н. Д. Ткачук.
Ланук т. П. Тересько.
Кальґари тов. Г. Топольніцкий.

СЕГОРІЧНІ СОЦИЯЛІСТИЧНІ КОНҐРЕСИ В ЕВРОПІ І ЧОГО ОНИ НАС УЧАТЬ?

При кінци цьвітня с. р. відбуло ся в Европі пять социялістичних Конґресів, а то в Англії в Coven, в Франциї в Saint-Quention, в Белгії в Брукселли, в Голяндиї в Utrocht і в Швециї в Штокгольмі.

International Socialist Review June, сторона 776 подає, що на всїх сих конґресах стверджено отсї три знаменні факти, котрі повинни бути наукою для наших канадийских социялістів:

I. В всїх краях які були репрезентовані на сих конґресах зростає одушевлене і почуте єдности.

Хоч і там заходять ріжні ріжниці в поглядах, то однак нема там подїлу, партиї так як нашим спільним ворогом є капіталїзм і з ним треба вести щораз завзятійшу борбу.

II. Традиційний подїл межи реформістами революционістами стоячими на чисто робітничо-класовім ґрунтї, є все еще головною осею, доокола котрої проводить ся партійна політика, однак мимо того скрізь задержано партийну єдність. Сей спір лагодить ся що раз більше і то на корысть чисто го социялістичного руху, не уступаючого жадних компромісів.

III. Стверджене, що парляментарна репрезентация може принести для робітничої класи користь тільно коштом безнастанної чуйности (vigilance.) В сїх сих пятьох країнах де відбули ся конґреси, стверджено, що саме вибиране послів до парляментів не приносить робітничій класї богато користи. В практиці показує ся, що у тих парляментарних ґрупах проявляє ся тенденция ставлїння тимчасових домагань (реформ), яка проводить до забутя властивої цїли борби робітничої кляси, однак треба замітати, що парляментарні ґрупи заявили, що піддадуть ся постановам які в тій справі ухвалили згадані конґреси.

Взагалї вислїд сих пятох социялістичних конґресів сьвідчить найлїпше, що освідомлений пролетаріят є в повні здібний завернути своїх парляментарних заступників назад до границь партійної програми.

А в нас в Канаді, як хто в міє так піє....
А причина сего в тім що широка маса нашого пролетарияту не освідомлена і легко дає ся ловити всякому, хто обіцяє грушки на вербі.

Тож до роботи! Освідомлене широких робучих мас, се найлїпше средство проти всякого рода кирник і роздорів.

Хвальна Редакціє!

Прошу помістити сих пoїх пару слів. На G T P Екстра ганну де я робив боси допускають ся таких надужить що прямо переходить поня талюдське.

Робітники роблять по 12 і 15 мінут перед 7 мов годинов рано, по 10-15 мінут по 12тій годині в полудне і вечером о 6тій годині так само. До того виликує босс їх по 2--3 рази в тиждень на овертайм і за се немають нич плачено. А коли полістають люди чеки то й по 2 дни не одному бракуе.

Люди мусять прямо голодувати, що нема доброго віпту, а вже що до спаня і харности в карах яких спять то й немащо згадувати, бо нарід в карах напакований як оселедці в бочках так що не доста що випсне їх кров надвижками мінут задармо, але і підкопує-сь здоровле бідних людей через се що нема здоровних кар.

Дм. Варабаш

Тов. Обраен посол до Альбертійського сойму, вертає з своєї вжиж 2 місячної агітаційної подорожи по всхідних провінціях, назад на захід і звідає ще богато місцевостий котрі опустив був ідучи на всхід.

Страйк майнерів в Краве Нест,

Як доносять нинішні часописи то члени угодової комісії між страйкуючими майнерами а компаніями прийшли до угоди. Компанія годить ся підвисшити сім процент робітникам що роблять на верху і деякі иньші уступки не включаючи open shop.

Наколи егрімент підпишуть то майнери котрі витримали тримісячний страйк назад повернуть в підземні нори.

ПОЗІР!

НОВИНА!!

Дуже гарна книжка п. з. „НОВИЙ СЬВІТ" коштує лише 15 цнт. Замовляйте скоро, бо книжок мало. На пересилку залучайте 2 цнт. марку. Хто замовить більше як два примірники пересилку оплачую сам. Пішліть в коверті 15 цнт. а я відворотно почтою вишлю вам книжку. Приймаю лиш канадийскі марки.

A. Lemko
630 Magnus Ave.
Winnipeg, Man.

Робітнику! чи ти робиш за денну заплату? Коли так, ти є платний невільник. Чи ти хочеш позбути ся свого невільництва і бути паном всіх продуктів? Коли так то лучи ся з всіми иньшими поневоленими робітниками щоб скинути рабске ярмо.

Як довго істнує капіталізм так довго будуть в суспільности робітники невільники і капіталісти Дармоїди. Дармоїдам красше жие ся чим робітникам, тому годі винувати їх за дармоїдство, коли робітники дають їм до сего самі спромогу.

Де які капіталісти кажуть що вони вірять в социялізм що зрівнає робітника з капіталістом але не вірять в социялізм що капіталіст зрівнає ся з робітником... Значить вони не вірять в такий социялізм що мае їх заставити до праці і за свою працю брати повну заплату. Такі капіталісти подібні до рабівників що годять ся з справедливостев але таков щоби їм давала спромогу рабувати.

РЕВОЛЮЦИЯ В КИТАЮ.

В Китаю (Хінах) особливо в полудневій части краю, кипить революція. Революціонери під провосом провідників їх партії, званої „Відважна смерть" нападають на правительственні війска, впадають до міст, захапляють в свої руки державні будинки і арсенали. Революция посуваєсь ся також до півночи. Між народом приймає ся гадка скинення короля з престола і заведеня републики. Заносить ся також на війну з Росією

ПОЗІР ФАРМЕРІ.

Сим повідомляю фермерів з околиці Едмонтону котрій хотіли продати по добрій ціні як: сир, яйця, масло, нехай впрост засилають на понизшу адресу. Сир приймаю почавши від 10 lbs. райні аж до 900 lbs або і більше, тому прошу присилайте хто кілько має зразом подавайте свої ціни.

Wm Threatfull
Box 2123
Lethbridge, Alta.

Як доносить Western Clarion то Домініяльний Екзекутивний Комітет S. P. of C. пропонує заміняти дотеперішну часопись Western Clarion на місячний магазин в роді International Social. Rev. а до того видавати що два тижні Partys Bulletin де буде містити про рух в партії і всякі партійні справоздання.

Чи будуть робітники тратити свій час і енергію над цловим договором чи вдують ся разом і будуть поборювати своє невільництво яке практикуе ся на них як в Канаді так і в Стейтах! Пора найвисша стати разом і визволити себе з невільництва а над reciprocity нехай капіталісти журуть ся як пес над костев.

Социялізм не прийде знищити мораль. Социялізм знищить капіталізм котрий не дає спромоги людям бути моральними.

Революційний социялізм есть солев котра прочищує робітничі думки. Чим більше таких есть і чим більше сил революційні тим лїпше для гуманности.

Социялізм дасть капіталістам те чого они найбільше боять ся — справедливости.

Соціялізм знищить робітниче невільництво.

З ВИБОРЧОГО МІХА.

Як можна правдивувати то на вибори в Канаді заносить ся вже таки на добре.

R. L. Borden провідник консервативів недорожує тепер по західній Канаді і так як ліберали закручують горожанам Канади голову за цловий договір щоб перейшов, то він знов агітує проти.

Ліберали тоже не спять і їх міністер Олівер тоже обїжджає Канаду.

Коли собі здавати справу зі становища социялістичного про той договір зі Стейтами то він нам робітникам не принесе жадної користи, бо чи границї будуть отворені чи не отворені ми таки завиш непереміннно капіталістичну систему в систему колективістичну, все остане невільниками капіталу, і тому нам нема що звертати увагу на їх біснесові штучки.

ФАРМАРІ А СОЦИЯЛІЗМ.

Під сим заголовком хочу дещо поленити, які є зносини межи робітниками а фармерами. Социялізм як знаємо найбільше розвинений межи робітництвом, а межи фармерами на жаль дуже мало, а в загалі навіть нема чистої социялістичної думки.

Тепер приходить питане, яка є рiжниця межи робітником а фармером. Я тут не годен так довго розписуватись, бо і мій мозок не так розвинений щоби всьо як слід описати, але на скілько розумію, то фармер нічим не ріжнить ся від робітника того що робить по майнах, дорогах і взагалї по всіляких мануфактурах. Фармера так само визискують тії самі що робітників так само терпить недостаток творений можними сего сьвіта. Одна і та сама біда що в робітника а часом ще гірша.

Робітник-фармер ріжнить ся від робітника фабричного тим, що робітник-фармер мае сталу роботу і має більше меньше забезпечене житє. Але возьмім тепер маленький приклад, з котрого можем порозуміти як нас визискують.

Возьмім ми середного фармера, котрий має на фармі 30 акрів оброблєного поля. Як він посіяв на тій фармі, 10 акрів вівса, 10 пшениці, 10 ячменю і на то щоби всьо обробити і зібрати збіже до шпіхлїра, треба вложити свої сили найменьше як тепер платять робітникови, за 222 доляри. Рахувати так; 30 днів весни, разом з кіньми коштувало 120 долярів, за кошене і молочене і за всьо разом 102 доляри, і то ще не всьо позаяк корчоване і всяка робота, як кошене сіна на утримане коний і худоби щоби обробити ту землю, то також треба порахувати до вартости котра потягає плату за свою силу, то також найдемо що та праця коштувала в теперішній цінї других 222 доляри. Отже можем сказати що разом щоби зібрати з тих 30 акрів збіже, потребує фармер вложити за 444 доляри сили. Отже маємо тепер маленький образець котрий нас заставить думати далї. Тепер будем рахувати, який дохід буде мав робітник-фармер з тої его роботи. Як ему ся вродить на тих 30 тьох акрах пересічно по трийцять бушлів збіжа, то зробить разом 900 бушлів, колиб він продав то збіже пересічно по 40 центів бушель, то по обрахованю того всего дістав би 360 долар і 30 центів. Отже бачимо що є недобір в его продажи 84 долярів.

І тут на сїм прикладі, котрий я ужвав як найлїпше розібрати справу що фармер навіть не дістає тої ціни за свою силу, яку властне платять робітникам не фармарям. Тепер знову хотай є много ще до того щоби то все розібрати, чим робітник фармар виплачує ту всю машинерію котра мусить бути щоби обробити то поле, як також потребує годувати сам себе, і коні свої і взагалї худобу і дріб.

І на се кождий може зрозуміти, що у фармера-робітника потягає одно другого. Кура можуть виплатити самі себе, і годувати фармара і его родину, корови виплачують своїм плодом машинерію а молоком годують свого пана. Але одно і друге не приносить жадної надвишки, щоби поповнити недобір котрий завсе є в робучім інвентарі.

Бо худоба ся родить а машинерія ся ломать. І так рік річно фармар гарує гризеть ся над своєю недолею, котра зі всіх боків тисне.

Далї кажуть капіталісти що фармар в Канаді не платить податку.

Добре, але подивім ся вглубину нашої нужди, то побачимо які суть податки. Податки суть видимі і невидимі. Видимі податки є ті котрі ся платить як знаємо державним урядникам на школи і шедьварки а невидимі є ті, котрі платимо на всіх річах які ми купуємо по штoрах. Коли фармар купує якубудь машинерію, то платить заню два рази більше, як она коштує, то значить, першу третину платить вартість машини, другу третину капіталістам в кишеню, і его помічникам, трету третину, податок і агентам котрі ходять по фармерах і дивляться чи є що лїцитувати.

Хто з вас не схоче вірити в тое що тут писано але най подумає, що всякі компанії котрі виробляють машинерію, завше розсилають якісь цінники по фармах, в котрих пишуть що їх машинерії суть найлїпші і найдосконалші.

І за чиї гроші видають они тії всякі оголошеня і книжки думаєте що за свої гроші? Ні, то всьо за наші робітничі і фармарські. Робітник робить у фабриці его там визискують а фармар купує машини то платить як повисше писано два рази більше як они варта.

І всьо на що поливимся на всім є якась ляма визиску. І що ся лишає фармарям чи сидїти так далї під желїзною рукою темноти, і недивати ся насьвіт ясний? З повисше даного прикладу можна зрозуміти де корінь вашої біди хто вас визискує. Робітник фармар котрий бере фарму і нехай буде і 4 роки на тій фармі, то такий робітник-фармар мусить давати себе два рази визискувати. Перше мусить іти до фабрики або иньшої роботи щоби заробити пару долярів та купувати машинерію. Перелше був визискуваний властителем роботи а другий раз властителем машинерії, так що на кождім поступі здиблеть ся визиск і нема що думати знищити той визиск доки не будемо думати чистими думками о визволене самих себе.

І тут бачимо що Социялізм такий самий як для робітників так і фармарів. Социялістична наука приступна для кождого, і социялісти мають на меті те щоби визволити себе з неволї і хто чуєсь гнобленний повинен подумати над своєю бідою і приставати в социялістичні ряди.

Хотай много фармарів робітників є ще забитє попівскою дурійкою але на щасте теперішна борба о церкви і віру спонукує до думаня кождого котрий тое бачить і чує. Тепер що раз вернусь до нашої пропаганди що социялісти нікому не відберати-муть его власности, котра є чесним способом зроблена. Не відберуть фармарови фарми ані его достатку.

Социялісти лише хочуть полїпшити долю поневолених, і щоби кождий дістав заплату за его труд.

Хотай є богато бріхонь пороблених зі сторони наших ворогів, але помимо того широкі маси пролетаріяту горнеть ся до Социялістичної організації і творить нині одну всемогучу партию котра чей чей побідить сильних сего сьвіта.

Тож повинні фармарі взятись сей час до праці духово. Як котрий незнає що таке социялізм нехай напише до котрої будь Книгарні і спровадить книжочку, „Що таке Социялізм", і там певно то знайдете чого ви хочете.

Побачите, що там нема того, що вам кажуть наші вороги. Далї, ви повинні передплачувати социялістичні часописі, в котрих друкує ся чисту социялістичну науку, а висказувані час від часу чорні плями капіталізму. Лишіть бородьбу за віру за попи, нехай они самі борять ся, а ви беріть ся до діла, котре мусить бути скінчене. Як ви не побачете то ваші діти і внуки, але ставмо підвалини цементові на камени а наші діти довершуть.

Уважайте на слова, що доти буде на земли зло, доки ми будем злі.

І. Кірияк

НЕВІРНІСТЬ І ПЕРЕСЛІДУВАНЄ.

Коли появлять ся на сьвіт люди котрі голосять правдиву науку, і учать бідний народ як має жити, то в той час виростає в богатих людий ненависть до тих людий і всякими способами їх переслідують. Пригадаймо собі коли Христос зачав проповідувати науку до спільного житя, то також в той час великі переслідуваня стали на нього і его учеників.

Хотяй Христос проповідував сьвяту науку після законів божих, то все таки тодішні богачі фарисеї найшли на него параграфи, після котрих засуджували его на смерть. Так буває і тепер.

Коли появили ся на сьвіті перші социялісти, то які були їх часи? В той час з всяким криком боги сего сьвіта, старали ся знищити то зерно науки, котре дає много визволитися з під ярма, робучому народови. І до нинішнього дня панує то переслідуване і ненавість з боку богачів, котрі як знаємо живуть в поту других. Тепер приходить питане чи лиш богачі переслідують теперішних людий котрі проповідують социялізм? Ні, не лиш богачі але і маса працюючих, котрі під покровом капіталістичної темноти говорять так бог дав і так має бути, і ми нічого не виборем бо так бог дав тай годі.

Сі темні маси зі свого непереконьня уважають сї часи за найлїпші, бо як кажуть, давно була паньщина то тоді була біда, а тепер що то і в Канаді біди нема нікної. Але гляніко в паньщизняні часи, коли тоді сказав би хтось що скиньмо се ярмо і знесім паньщину, то і в той час люди в то не вірили, але казали що так бог дав і так має бути.

Але паньщину скасовано і хто ї скасував, чи той цісар Фердинанд в Австриї? Ні, єї скасували маси працюючих котрим надоїло то тажке ярмо яке тоді було.

Але темні маси поневолених в теперішнім часї хотяй видять свою біду, та все таки не вірять в те що для них є корисним. Тут приходить питане в що они вірять. Одні вірять тілько аби випити, їсти, більше нічо. То ще лишилось в них з варварских часів. А другі, хотяй розуміють обставини сучасного робітництва, але задля кавалка хліба котрий їм дають капіталісти як пса через пліт, туманять народ релігіями і якимись неславним поступом, котрий не дає жадної користи працюючим. Треті знову се националісти. Сі люди будують національні краї і також зі своїх ... на панованє туманять людям голови стародавними часами що колись то ми були, колись наші діди панували, а тепер нема, і народ властиво працюючий відносить ся ворожо до чужої народности, котрі так само носять таке саме ярмо ... они. Як відносять ся националісти до социялістів можна зобачити в старім краю, читати їх газети як они часом переслідують социялістів і ... лайками їх обезчещають.

Ми можемо зобачити тепер як живуть ті нації котрі мають свого царя, короля або кого иньшого.

Подивім ся в Росию. Там там руский нарід, руский цар а як їм веде ся? Сотки тисяч вішають, стріляють і засилають до тюрми, але то не національному.

І всі иньші пани котрі хвалять ся ... теля, то часом гірше ... Українському народови в Австриї ... царя.

Ми також Український народ знаємо з нашої історії як колись то наші прапрадіди панували більше невільне знаємо які они славні були.

Ріжні князі бояри втягли з народу данину, а ще до того ділили поміж себе землї, і нападали оден на другого ослаблювали один другого, а тодішні вороги легенько рабували цілу Русь. І чи дуже добре жилось тоді бідним людям? Ні, бо що бояри навинили, то бідний мусів відпокутувати.

І ніколи не буде добра робучому народови, доки буде істнувати визискуюча приватна власність.

І тепер хоть невірність і переслідуване панує в значній мірі проти социялістичного руху, то також працюючі маси ... ють що социялізм не відбере від них национального почутя, а власне социялісти за тим, щоби кожда нация могла осьвідомлюватись в своїм напку, робити національний рух до визволеня ся раз на все з капіталістичних кайданів, але на спілку з другими націями котрі так само носять таке саме ярмо як наш народ.

Тепер подивім ся тут в Америці і Канаді, де нашого народа є рахувати до пів міліона і теж власно робітники. І який їх поступ? Одні тягнуть до ліса а другі до біса, одні радикали, другі нацоналісти тверді, а треті незалежні і всі кричать що ми русини по заду других народів.

Коли би ми українські робітники спрезумівали чого ми по заду других народів, ми сейчас з єднали в одну непоборну партию, котра власне виступає робітничі інтереси і прогнала би від себе тих, що завдяки легкого кавалка хліба тукнуть нам голови якимись байками і відродженем. В той час ми пізнали би що то є национализм. Ми пізнали би корінь нашої біди, і були би на переді всіх народів. Але, що наші мудрі национальні голови боять ся щоби ... наш нарід на таку дорогу, бо стратилиби хліб. То не всеї як другі народи підуть вперед далеко ... а ми тогди будем кричати „ми позаду", та вже ... не буде. І тепер хто має дрібку совісти котрий що не є социялістом, а розуміє в чім полягає нужда бідаків, повинен застановити ся над собою і не плести людям хороманя, але сам учити ся социялізму і другому темному братови роз...

Тепер звертаю увагу читачів „Нової Громади" і „Робочого Народа" сих двох социялістичних газет, що кождий повинен читати докладно социялістичні книжки, єднувати передплатників і висказувати чисті социялістичні думки.

Вірте в социялістичну науку, як вірите що в добі є день і ніч. Як не вірите то спробуйте беріть ся до читаня, але не читайте лиш слова, слова, слова, але розбирайте і беріть ся до діла.

І. К.

І. А. Павчук провізоричний секретар віннипеґської Федерації котрий дуже розлютив ся на „Н. Г." за те, що она его цілком слушно назвала малпою, в 17 ч. „Р. Н" дав новий доказ що він таки малпа. Лише тепер вже не писав „макинхвоста" але написав про коронацию Юрка V..

В недїлю 28 мая на социялістичнім мітінгу S. P. of C. в Vancouver в Empress Theatre промовляв тов. Kingsley і між иньшим говорив про коронацию якою тепер весь сьвіт интересує ся. І. А. Павчук вислухавши его, зараз давай з відти урывку его бесіди і підписав ся І. А. Павчук немов би се его орігінал був. Мовляв нехай читачі „Р. Н. знають якого то мудрого „секретаря" мають. І чи не встид вам Павчуку перед Ванкуверскими товаришами котрі чули тов. Кінгслого і побачуть в 17 ч. „Р. Н„ що Ви перекрали его слова і підписались немовби се ваше авторство?!

Т. Т.

БОРБА З ТРОСТАМИ.

Як відомо, уся торговля в Америці та увесь промисл, спочиває в руках т. зв. тростів, які немилосерно визискують населене нашого краю. Борбу проти тростів розпочав ще президент Рузвельт, та се було лиш більше шуму і крику, ніж дійсної акциї.

Теперішна адмінїстрация з президентом Тафтом завзялась за всяку ціну викорінити сю заразу краю. Доси поставлені перед суд трости нафтовий, цукровий і сталевий. Чи однак сим мілїоновим корпорациям щось візіють, годі сказати тепер.

ЦІНИ ФАРМАРСЬКИХ ПРОДУКТІВ в ЕДМОНТОНІ

Дня 30. Червня:

ПАША:	
Сїно долисте тон	$10—12
Сїно солодке	$ —18
Тимотка	$ —2[illegible]
ЯРИНА:	
Картофля бушель	—60 70ц
Бураки фунт	5 ц
Цебуля	6 ц
Капуста	5 ц
ЗБІЖЕ:	
ПШЕНИЦЯ Нр. 1.	80 ц
ПШЕНИЦЯ Нр. 2.	77
ПШЕНИЦЯ Нр. 3.	73 ц
ОВЕС	36 ц
ЯЧМІНЬ	42 ц
ЖИВИЙ ТОВАР:	
СВИНІ 150—200 фунтів	6½ ц
СВИНІ старші	5—6 ц
ВОЛИ ситі над 1200 ф	½- 5ц
ВОЛИ 1000—1200 ф.	5½—6 ц
ТЕЛИЦІ ситі над 1050	3½-4
ТЕЛИЦІ 900—1050 ф.	3½-4ц
КОРОВИ ситі 1100 ф.	3- 4
КОРОВИ пів ситі	3½- 4
ТЕЛЯТА 125--200ф.	5- 5½ц
ТЕЛЯТА 200--300 ф.	3½ 4½
НАБІЛ, ДРІВ, МЯСО	
МАСЛО домашне фунт	25 ц
МАСЛО молочарняне	30 ц
ЯЙЦЯ сьвіжі дозен	25 ц
ЯЙЦЯ скринкові	16 ц
КУРИ оправлені	—13 ц
ИНДИКИ	22 ц
ГУСИ	20 ц
ВОЛОВИНА перід 7	—8½ ц
ВОЛОВИНА зад 9 —	11 ц
ТЕЛЯТИНА	11 ц
ВЕПРОВИНА	11½ ц
ВАРАНИНА	14 ц

Читайте і передплачуйте „Нову Громаду". Кождий Українець повинен мати в себе дома „Нову Громаду". Ширіть, і передавайте єї з рук до рук від хати до хати, щоби на другий рік стала дневником.

К. Л. Спайдер

ЧОМУ НИЗЬКІ ЦІНИ НЕ МОГУТЬ ПРИНЕСТИ КОРИСТИ РОБІТНИЧІЙ КЛЯСІ?

(Конець)

Чуємо часто закиди, що мовляв, социялістичної системи еще ніхто впрактиці не пробував, то незнати еще як воно піде.

Ну, але маємо примір, що з низькими цінами вже роблено пробу в Англії і то на дуже велику скалю а то по знесеню там званого 'збіжевого закона.

Що показало ся в практиці з тими низкими цінами? То що социялісти на перед предсказували. Низькі ціни принесли користь тілько для роботодавців, для тих, що купують робочу силу, а робітникам не лиш не принесли жадної користи але навіть до певної міри принесли шкоду. Коли упали ціни на товари, то в тій самій хвилї упала і робітнича зарібна платня. Але коли упали ціни на товари, то они на певній висоті затримали ся і більше не палали! А робітнича платня упадала нижче еще і тоді коли вже стояла стала ціна на товари! З того очевидно випливає такий наслідок, що услoвини житя робітників значно погіршали ся, а капіталісти під покришкою, що коли товари тьвньші, то і они мусять робітникам меньше платити, згорнули з того біснесу до своїх кишень грубі міліони!

Чи може має хто охоту, щоби таку пробу зроблено еще і в Америці? Хто як хто, але наш робітник і фармар певно на се великої охоти не має.

В заключеню я хочу сказати, що застановляючи ся над всякими того рода реформами кождий робітник повинен собі завсїди ставити питане: „Чи то принесе користь для цілої робітничої кляси?"

Такі питаня належить собі ставити над всякого рода новими пропозициями, яких нині бачимо зі всіх боків повно зі сторони всякого рода „приятелів." В сїх тих случаях робітник повинен докладно подумати чи ті нові проекти витримують критику економії Маркса. А до сего потрібно робітникови конечно осьвідомленя. Тілько робітник, котрий старав ся обзнакомитись з основними законами социялістичної науки, дає повну запоруку, що він в нинішних часах, де тілько всякого рода баламутних поглядів, зуміє удержати ся на простій дорозі по якій машерує робітнича кляса, і не зійде на манівці.

Осьвідомлене се наша найлїпша потреба під теперішну хвилю! Де нема осьвідомленя, там і нема надії на лїпше! Коли буде зростати осьвідомлене, буде зростати і організация, буде зростати і надія на повний вислід нашої борби.

Осьвідомлений робітник не буде тратити часу на вганяне за блудними огниками, ані не буде слухати всякого рода реформаторів, що обіцюють грушки на вербі, але буде борoти ся о індустріяльну незалежність і єї виборе!

Наша борба іде о право до праці і жадні штукаторства зі сторони ріжного рода реформаторів нам не поможуть, а поможуть лиш до підтримання теперішної системи і галапасів, що живуть з визиску робітника.

Социялістичний Провідник.
Домінїяльний Екзекутивний Комітет Социялістичної Партиї Канади.
Адрес секретаря: D. G. McKenzie, Box 1688, Vancouver, B C

Центральний Заряд Федерациї У. С. Д.
Головний секретар Федерациї т. М. С. Фербей, Hillcrest Alta. Фінансовий секретар т. Йосиф Сенюк 443 Kinistino ave. Edmonton Alta. Касиєр т. Іван Гумен, Edmonton. Відільоні члени Центрального Заряду: т. В. Скорейко Box. 79, Coleman Alta т. П. Д. Ткачук Canmore Alta. т. Г. Топольніцкий Edmonton, т. С. Фодчук Edmonton.

Відділ Ф. У. С. Д. в Едмонтоні Адрес секр. фін. А. Костинюк, Box 902, Edmonton, Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Ванкувер. Адрес фін. секр. Г. Воронос Box 482 Vancouver, B C

Відділ Ф. У. С. Д. в Гілкрест. Адрес секр. фін. С. Сандулян, Hillcrest Alta.

Відділ Ф. У. .С Д. в Нанаймо. Адрес секр. фін. М.Фербей Box 850, Nanaimo. B. C.

Відділ Ф. У. С. Д. в Ліль Адрес секр. фін. П. Пантелюк, Box 44. Lille, Alta.

Відділ. Ф. У. С. Д. в Ланук адрес: П. Тересько Lanuke, Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Ледзбрідж Адрес секр. . Виростек Box 552. Lethdridge Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Колман Адрес Box 79. Coleman Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Кардіф Адрес секр. фін. Ол. Крайківский Cardiff. Alta.

Відд. Ф. У.С. Д. в Кенмор Адр. Box. 274. Canmore. Alta П. Д. Ткачук. Секр.

Відділ Ф. У. С. Д. в Кальгари Адрес Box 576 Calgary, Alta.

ОДИНОКА РУСКА ТОРГОВЛЯ МІШАНИХ ТОВАРІВ М. КУЦІНСЬКОГО
532 Kinistino Ave.
EDMONTON
ДОБРІ ТОВАРИ СКОРА ОБСЛУГА І НАЙНИЗШІ ЦІНИ. ЯК НЕ ВІРИТЕ ТО ПРИЙДІТЬ І ПЕРЕКОНАЙТЕСЬ

SHORT, CROSS, BIGGAR&COWAN,
Вп. П. П. Шорт, К. С.; Гон. С. В. Крос; О. М. Біґґар; Гектор Кован адвокати, соліцітори і нотарі поручають свою Канцелярію в будинку Merchant Bank.
Виробляють грошеві позички.

ЧИТАЙТЕ СОЦИЯЛІСТИЧНІ ЧАСОПИСИ

ЗЕМЛЯ І ВОЛЯ
орган українськоі социял-демократиї в Галичині
Виходить що тижня.
Передплата 2 дол. на рік
Адреса: Земля і Воля ул. Собієского ч. 3
Lemberg, Austria

WESTERN CLARION
Виходить що тижня.
Предплата $ 1 річно.
Адрес: Western Clarion 165 Hastings St Vancouver B. C.

Logans Employment Agency Ltd. 648 Firsth Str. Edmonton
Ми можемо Вам дати ліпше занятє чим інньше бюро в місті.

ПОЖИЧКА ГРОШИЙ
На фарми і міські реальности
BOYLE PARLEE CO
АДВОКАТИ НОТАРІ
Gariepy Block
EDMONTON ALTA
Phone 1135

Vegreville Crown LIQUOR STORE.
Ґуртовна і дрібна продаж найліпших вин, лікерів і циґар, Ріжного рода пива.
T. Charlebois
Vegreville, Alta.

ДРУКАРНЯ „НОВОІ ГРОМАДИ"
Приймає всякі роботи в обсягу друкарства в українській, польскій, англійскій і німецкій мові. Посідаючи три друкарскі машини гонені двом електричними моторами є наша друкарня в можности виконати всякі поручені єї роботи точно, скоро і по умiркованих цінах.
Адрес: NOWA HROMADA 443 KINISTINO AVE.
EDMONTON, ALTA PHONE 4613

РЕДАКЦІЯ ЗА ОГОЛОШЕНЯ НЕ ВІДПОВІДАЄ

ПОЗІР! ПОЗІР!
Поручаю ласкавій увазі нашої публики свою знамениту торговлю мішаних товарів.
У мене можна дістати смачні і тані обіди.
Для приїздних вигідний і спокійний нічліг!
Хто хоче купити або продати корисно землю або лоти, служу доброю радою даю совістні інформациї Не забудьте при нагоді скористати!
W. FERBY
1134 KINISTNO
EDMONTON ALBERTA

ШИРІТЬ НОВУ ГРОМАДУ! ПЕРЕДАВАЙТЕ ЇЇ З РУК ДО РУК ВІД ХАТИ ДО ХАТИ! ТОВАРИШІ ВІД ВАС ЗАЛЕЖИТЬ, ЩОБИ ОНА НА ДРУГИЙ РІК СТАЛА ДНЕВНИКОМ!

ALBERTA REAL ESTATE CO.
EDMONTON ALBERTA
Чи Ви чули про Едмонтом? думаємо, що чули тай про гроші, як люди заробляють на лотах. Се не жарт а правда от Вам оден випадок покажемо. Лота була куплена послідної осени за $ 6.000 а тепер продана за $ 15.000, то файний заробок правда? А що Ви робите, годі Ви чекати дїлі. Чи возьмете ся і Ви, „доба гроші робили гроші? А се дуже легко можна кождому зробити, як лиш купить лоту в Едмонтоні. Едмонтон буде одним, з найбільших міст в Канаді, се вже певне, бо зелізниці самі потрафять збудувати великий Едмонтон, а вугле, а тартаки а Пекінг Гавзи і другі фабрики, отож видите що будучність запевнена Едмонтонови. Ми маємо ще кілька лотів дуже таних бо лиш $ 150 за оден, всего $ 50 готівкою а решта по $ 25 що три місяці, 8 процент на рік то скоріт нім підуть в гору. Сі лоти 33X147·5 від мілі від міста і G. T. P. R. ярдів і шапів так звані Rosslyn.
Отож хто хоче купити лоти або хату денебудь в Едмонтоні або фарму то зверніть ся до нас а ми з охотов послужимо, так само ті що мають на продаж просимо подати опис і ціну з виплатом докладно. Пишіть і гроші посилайте на адресу.
ALBERTA REAL ESTATE CO.
536. KINISTINO AVE. EDMONTON ALTA

Jackson Bros.
Досьвідчені годинникарі і ювілери.
Мають на складі найліпші годинники, золоті перстені, хрести і хрестики.
Виробляють позволення на женитьбу!
303, Jasper Ave, Edmonton, Alta.

Як хочете доброго пива, вина або горівки, то звертайтесь до Capital Wine&Spirit Co. Lim. 127. Jasper ave. Phone 1250 Edmonton W.O.Viggar, manager

Роботи!
Як хочете доброї роботи і доброї платні, то звертайтесь до Capital Employment Office 894 Перша улиця Едмонтон.

Карло Кавцкий.

Від ремесла до Капіталізму.

(Продовжене.)

Ніхто не провадить нині більше нужденного житя як власне дрібний промисловець і мужик, котрі мусять завзято бороти ся з перемагаючою силою капіталу.

Длятого є в повні оправданим твердженє, що наємний робітник жиє собі нині ліпше як мужик, дрібний промисловець або крамар. Сей факт хотіли використати в тій ціли, щоби показати робітникам, що вони не мають причини до незадоволеня. Але ся стріла не трафляє социялізму, против котрого була вимірена, але як раз приватну власність. Бо если в дійсности, той що не має жадної власности, жиє собі ліпше як дрібний промисловець зі своєю малою власностию, то яку властиво користь єму та власність приносить? Она перестає бути для него користю, а противно зачинає бути для него шкідливою. Возьмім на примір ткача ремісника котрий еще нині провадить свое ремесло на своїм варстаті в своїй хаті, мимо того, що він міг би далеко більше заробити як звичайний робітник в фабрицї. Чому він се робить? Бо жаль єму покинути ту малеcьку хатку і кавалочок ґрунту на котрім садить бараболю.

Так само для дрібного промисловця посїданє средств продукції перестало бути забезпекою перед нуждою, а противно стало ланцухом, який єго приковує до потапаючого судна.

В тих случаях приватна власність приносить того рода наслідки, яких собі ніхто певно не бажає. Що еще перед стома роками було для ремісника і мужика благословеньством, стало нині для них прокляттєм

Але може хтось закинути, що хоч нужда ремісника і мужика зростає, то все таки користують ся більшостию независимостию і свободою як наємний робітник - пролетар. Такий погляд є наскрізь хибний. Де тільки дрібна індустрия прийде в стичність з капіталом, там она в тій хвилї стає від него цілковито зависимою. Ремісник стає домашним промисловцем поневоленим через капіталіста. Єго хата стає відділом фабрики. Або він стає аґентом капіталїста і перепродуючи фабричні товари бере собі найбільший кавпіт. В обох случаях він є в повні зависимий від капіталїста. А так само мужик, котрий не може видержати конкуренциї або упадає під тягаром податків і лихви, мусить ся так само брати до домашного промислу і йти на услуги капіталїста або наймати ся на роботу, у великого земельного дука. Він може йти за челядника, до фабрики або до майни і полишити свое мале господарство на свою жінку і малі діти. Але де тоді єго независимість і свобода? Від пролетаря чи наємного робітника відріжнює єго еще лиш та одробина власности, але як раз та власність спиняє єго від того щоби пошукав собі ліпшої роботи і поліпшив свою долю. Она приковує єго до одного місця і робить єго більше зависимим як є наємний робітник. Приватна власність на средства продукції не лиш збільшає нужду, але також збільшає зависимість тої дрібноти. В тім случаю приватна власність допровадила до абсурду — з заборола свободи стала средством поневоленя.

Але може хтось закине, що приватна власність в кождім случаю дає бодай ремісникови чи мужикови повний витвір їх праці. Ну, але се хиба не велика потіха, бо бачимо, що вартість тих продуктів стала такою зникаючою, що навіть не вистарчає на удержане продуцента і єго родини.

Але і ся мала потіха є сьвідничою. Попершe оно зівсім не відносить ся до величезної армії людий, котрі змушені брати роботу до дому або стати за наємних невільників, щоби заробити на житє. Так само се не відносить ся до більшости дрібних ремісників і мужиків, котрих перемкнений капітал не запряг еще в прост на свої безпосередні услуги, так що они на позір еще до тепер заховали свою независимість. Се не відносить ся до тих, що жиють з довгах, — лихвар маючий застав (мортгеч) на господарстві мужика, має до нього більше права як він сам, а так само до витвору єго праці.

Лихвар мусить бути поперед всього заплачений, а доперва що лишить ся належить ся до мужика. Чи та надвишка вистарчає на утримане мужика і єго родини, там лихвар зівсім не ружить ся.

(Конець буде)

ПЕРЕДПЛАТА виносить для Канади і Злучених Держав:
На цілий рік 2 долари.
На пів року: 1 долар.
Для Европи:
В Австриї: 10 корон.
В Росиї: 5 рублів.
В Німеччині: 10 марок.
ПИШІТЬ НА АДРЕС:
Nowa Hromada
EDMONTON ALTA.
KINISTINO Ave. 443.

НОВА ГРОМАДА
NEW SOCIETY
ЦЕНТРАЛЬНИЙ ОРҐАН ФЕДЕРАЦИЇ УКРАЇНЬСКОЇ СОЦИЯЛ-ДЕМОКРАТИЇ, В АМЕРИЦІ
ВИХОДИТЬ ЩО ТИЖНЯ В ЕДМОНТОНІ КАНАДА

НОВА ГРОМАДА
Центральний орґан Федерациї українськоі Социял-демократиї виходить що тиждня в Едмонтоні під контролею Центрального Заряду Федерациї.
Редактор Роман Кремар.
Адрес:
NOWA HROMADA
EDMONTON ALTA
KINISTINO AVE. 443
SUBSCRIPTION: $ 2 PER YEAR
Phone 4613

РІК I. Ч. 20. 7. ЛИПНЯ. 1911 EDMONTON JULY 7. 1911 VOL.I. No. 20.

Пролетарі всіх країв, єднайте ся!

„That we are a party of the class struggle, who have nothing in common with any other party, and who have to fight and conquer all other parties, in order to attain our goal; is something which we must never for a moment lose sight of."

З Вільгельма Лібкнехта „No Compromise"

Коли поглянемо на наш червоний прапор, на котрім золотими буквами горять огнисті слова Маркса і Енгельса „Пролетарі всіх країв єднайте ся", то серце стискаєся з болю, коли подумаємо, як те єднанєся іде у нас в Канаді. Чи се має бути зєднанєся, коли що року буде закладати ся нові демократиї і федерациї?. Коли порушуємо сю справу, знаємо, що порушуємо болячку, яка годує ся живою кровю орґанізму Социялістичної Партиї Канади. Однак хоч би се нас особисто як мало заболїти, мусимо раз взяти ся до операциї над сим болячком. А зробимо се без гніву і злоби, в імя того великого клича, який виписаний на нашім прапорі, і коли ті, до котрих отсі слова звертаємо, приймуть їх рівнож без гніву і злоби, наша ціль буде осягнена.

Сягнім до кореня лиха. Подивімся, що зробило перший вилом в карних рядах Социялістичної Партиї Канади і чи причини які подавано на оправдане розбитя єдности, могуть бути оправдані.

ПЕРШИЙ ВИЛОМ

Хоч проти чистого революцийного становиска Социялістичної Партиї Канади підносились уже від давна закиди зі сторони прихильників реформ, то однак аж до посьлідних часів була захована єдність Партиї. Теоретичний спір, котрий ведеся у всіх Социял Демократичних Партіях Европи захопив і Социялістичну Партию Канади. Але так як в Европі мимо теоретичного спору межи революцийним крилом марксістів а реформістами, ніхто не думає там через се розбивати партийну єдність, так і в Канаді нікому і не снилось, щоби з сеї причини можна розбивати партийну єдність. Аж стало ся... В липни минувшого року завязав ся в Вінніпеґу „Орґанізацийний Комітет Социял — Демократиї" який зробив перший вилом в могучій орґанізациї і дав небезпечний примір до наслідуваня...

Подивім ся, о що ту розходило ся?

ЗАКИДИ ПРОТИ СОЦИЯЛІСТИЧНОЇ ПАРТИЇ КАНАДИ.

Для самого добра справи полишімо на боці особисті товчки поодиноких личностий, які як се всім звісно були головною причиною заложеня нової „ліпшої" орґанізациї, а ограничимось лиш до обговореня тих закидів які творці нової партиї публично подавали і подають на оправдане свого кроку. Всі ті закиди мали ми нагоду чути на торічнім Зїзді Ф.У.С.Д. в Едмонтоні. бо орґанізатори нової партиї поминаючи англійских товаришів, чогось насамперед звернули ся до Українців і почали нас переконувати, що їх партия ліпша, вигадно, що Socialist Party of C., се якийсь социялістичний гебрід. Ось їх закиди:

1. Сама назва партиї. По цілім сьвіті, на їх думку, социялістичні партиї називають ся Социял-Демократичними, а чому Канадийска має називатись тілько Socialist Party? Вже в самій назві зобачили брак демократизму в S. P. of C.!

2. Социялістична Партия Канади не хоче признати, читаки відкидає т. зв. мінімальну програму.

3. Социялістична Партия Канади не хоче признати, чи належати до Інтернационального Бюра.

4. А що найважнїйше, і що остаточно наших делеґатів мусїло переконати, то се, що Социялістична Партия Канади не хоче признати автономії нашій Федерациї, чого впрочім як еще додавали, по партиї, котра протестувала против допущеня до Канади хіньских робітників і не можна сподївати ся.

І. В. Семенюк

Дещо

Коли капіталїст кричить на социялістів то я цілком не дивую ся, а навіть коли капіталістичний песик бреше зза плечий свого пана то і єму не дивую ся, а глузую з него, бо бачу, що нещасний бреше на сонце.

Социялісти стають ся судиями капіталістів, а капіталісти є обвиненими, а обвинений, хотяй і чує ся винним, не хоче признати ся до тего в всяким способами пробує уникнути кари. Тому я і не дивую ся, коли капіталіст як обвинений, кидає болотом на обвинувателя. Се цілком натуральне. Социялісти, як обвинувателї і судиї відповідають на закиди. Социялістам не брак доказів, пояснень на закиди, у них локаси, аргументи сиплють ся як з рукава. Они знають, що не штука оскаржити а треба мати докази. Капіталісти не можуть спомогти ся на таке, они знають лиш закидати а доказів у них нема, а як дають які небудь докази то такі як того, що знає, що винен в пробує уникнути кара. Они бачать що от прочитають їм вирок тому пробують ще бодай рік два пролонжити свое панованє. Тому я і не дивую ся, коли они в найпідлїйший спосіб воюють проти нас. А несяк як ліберальні, так і консервативні, так і републиканці в як і демократів гавкають, тому, що боять ся, що враз з капіталістами повалять ся і хрупі.

Не дивую ся коли виступають проти нас капіталісти, але дивую ся коли виступають робітники. Аж жалко робить ся коли почуєш як робітник охочо помагає капіталістови вивискувати себе самого. Менї недавно трафилось таке; Я стрітив ся з фармером і він сказав мені, що так все буде, так бог дав, що они мають мілїони а нам так призначив, аби ми були бідні. На сю тему богато пише ся, але нич не зашкодить як і я шкробну дещо.

Приглянем ся ліпше, чи дійсно оно так є, як той фармер казав.

Я не буду входити в жадні релїгійні догми ані в божества, а буду дивити ся на справу простим хлопским розумом. Перше приглянемо ся, чи „так було". Кождий знає, що ваш дїдо ще орав деревяним плугом, а нині інакший тягне за собою 14 плугів, диска, борони і сівачку і напереді бачите стерню, а за собою засїяне поле, про що дїдови і не снило ся. Ще ви сами їхали волами в Едмонтоні, а нині тими улицями їдуть стріт-карн. Перші еміґранти до Канади сотки миль їхали волами, а нині три тисячі миль переїдете за 4 дни про що дїдови і не снило ся. Приглянымо ся 10 літ тому взад то побачимо, яка велика зміна наступила в протягу 10 літ. Бачите що нич не є так як було і все не буде так як є. Все є і нема.

А чи мілїони богом дані то зара побачимо; В році 1670 Medart Chonart, знаний як Groseilliers і Cierre Radisson заложили компанию над берегом Гудзоньского заливу а Англія зачартерувала сю компанию і віддала контролю краю в руки Hudson Bay Company. Майже весь гандель і промисл Канади був в руках Hudson Bay Co. Ся компания страшно богатїла. Земля була компанийна, шкоры були майже всї компанийні і компания клала на товари таку ціну яку сама хотїла, а за продукта давала тілько що сама хотїла. Компания здирала з людий остатну шкіру. Коли в 1867 р. політикери в східній Канаді побачили, що Hudson Bay Co. їм на перешкоді, они відобрали єї чартер а в заміну заплатили компанії $ 1.500.000. і дали єї на власність двайцяту часть землї на полудне від північної галузи Saskachewan River а на захід від Winnipeg Lake, себто в Манітобі, Саскачевані і Альберті. Тепер глянь робітнику, чи Hudson Bay Company дістала $ 1.500.000 і двайцяту часть Манітоби Саскачевану і Альберти від бога чи від людий? Бачиш як Hudson Bay Co. загарбала мілїони в свою кишеню, а з кого? Чи не з канадийских робітників? А кілько тисячів акрів має сініарска компания в Канаді? Кому то дане? Колись то мож було купити C. P. R. фарму по $ 5 за акер, а нині коли вже фармарі позасїдали всюда, пробили дороги, повисушували мочари, повирубували непроступні ліси, треба дати по $ 15 або $ 18 за акер і то 40 миль від желїзниці. Коли фармері платять ріжні такси то C. P. R. не дає ані цента жадного податку. C. P. R. мала минувшого року $ 104.000.000 доходу, а кілько доходу мали ви фармері за свою гірку працю? І в який спосіб богатіє ся компания? А в той, що за витвір праці робітни[ку] дає єму лиш частинку, а решту загарбує для себе. Тепер бачєте, що богацтва одиниць та компаний не є їм богом дані. Они загарбали їх від вас робітники і фармарі. Їх мілїони не є нічим иньшим лиш потом вашого чола, вашими мозолями. Ви зумїли виробити чудові річи, побудували колії, а сами ходите пішки за роботою, побудували красні будинки а самі мешкаєте в шеках. Витворилисьте чудові річи а не зуміли задержати для себе і віддали галапасам а сами опинили ся на їх ласці, оно гнили ся в лїках. Отже чи ваша нужда богом дана? Ні, ви єї витворили. Капіталісти збогатїли вашим потом. Они у вас забрали. А тепер що ви маєте робити? Я не скажу, шукайте відповіди сами.